

[Rimstad.]

jeg på mit partis vegne i den efterfølgende debat, at vi havde fem indvendinger med hensyn til dette forlig. De fem betænkeligheder var for det første de forudsatte vurderingsforretninger og dernæst i rækkefølge: den rigtige boligreserves fremskaffelse, udligningstidens længde — de 8 år — den manglende præcision af tidspunktet for huslejestoppets bortfald og endelig den forudsatte rentesikringsordning.

En af mit partis indvendinger mod boligforliget er altså lovforslaget om lejevurdering, som i dag er til første behandling, og jeg vil begynde med at sige, at i den form og med det indhold, dette forslag har, er vore betænkeligheder ikke blevet mindre. Jeg vil dog til den højtærede boligminister videre sige, at det i mindre grad er selve vurderingsteknikken i forslaget, vi ikke synes om. Vi finder, at der med hensyn til denne teknik er fundet særdeles gode og brugbare løsninger på mange på ingen måde lette problemer. Derimod kan der efter vor opfattelse rejses en meget stærk kritik imod den vejledning, der skal danne baggrund for vurderingsmålet.

I januar brugte vi om disse vurderingsforretninger det udtryk, at de var uoverkommelige både med hensyn til tid og penge, hvis man ikke slog ind på en mere summarisk fremgangsmåde end den af ministeren i redogørelsen angivne. Efter lovforslagets teknik at dømme har ministeren fulgt dette råd. Ganske vist er det mere end tvivlsomt, om kommunerne kan få vurderingsarbejdet tilendebragt for det beløb på 15 kr. pr. lejlighed, som staten refunderer. Her er sorteper nok gået videre til kommunerne, men selvfølgelig afhænger udgifterne af, hvor meget der gøres ud af hver enkelt vurdering.

Det vil i denne forbindelse være rigtigt at gøre opmærksom på, at forslaget tilstræber den størst mulige graduering af lejeværdierne. Der står således i forslagets bemærkninger, at vurderingen bør indeholde hensyntagen til alle de angivne værdikriterier i forening. Der er i bemærkningerne meget omhyggeligt gjort rede for et stort antal af disse kriterier, et antal, som løber op til omkring 40. Det må stå klart, at en afvejning af 40 forhold vedrørende en enkelt lejlighed ikke kan foretages på 20 minutter, hvilket svarer til den af staten refunderede

timebetaling. Men selv med denne meget afkortede tid til hver enkelt vurdering, som altså må blive summarisk, andrager statens udgifter til vurderingen af ca. 600.000 lejligheder omkring 10 mill. kr., hvortil antagelig må føjes mindst andre 10 mill. kr. fra kommunerne for at få det hele til at glide.

Men foruden udtrykkene „uoverkommelig“ og „udgiftkrævende“ og „tidkrævende“ brugte jeg i mit indlæg i januar også udtrykket „umuligt at gennemføre“. Dette udtryk må jeg fastholde i relation til det vurderingsmål, som forslaget opstiller. Man skal nemlig ifølge lovforslaget ansætte huslejeværdien ikke alene under hensyntagen til de nævnte 40 kriterier, hvad der kun betyder noget relativt, men også ud fra en bedømmelse af, hvad prisen på den pågældende lejlighed ville være — står der i § 3, stk. 3 — såfremt der fandtes en passende boligreserve, som kunne garantere balance mellem tilbud og efterspørgsel. Her er det for hver enkelt lejlighed noget absolut, der er tale om; men en sådan vurdering er simpelt hen umulig, og kravet om den må populært sagt betegnes som blå røg. Her må udgangspunktet være et andet, nemlig hvilket byggeomkostningsniveau man med alle kendte faktorer taget i betragtning kan regne sig til som værende det gældende den dag, huslejestoppet ophæves. Det er nemlig ud fra dette omkostningsniveau, at den endelige husleje — altså det beløb, man efter en række stigninger skal lande på — skal beregnes.

Vi vil i mit parti afvente udvalgsbehandlingen, før vi tager endelig stilling til ministerens forslag, men vi vil lade det stå helt klart, at der skal betydelige ændringer til, hvis vi skal kunne støtte dette lovforslag.

Niels Westerby: Jeg er desværre ikke i den situation, at jeg kan complimentere de fire gamle forligspartier for det boligforlig og det lovforslag, der ligger på folketingets bord i dag. Jeg ville meget gerne, men jeg er altså desværre ikke i stand til det.

For det første er jeg, og liberalt centrum, aldeles uenig i det vurderingsprincip, man vil gennemføre. Det koster, som det er nævnt, ca. 10 mill. kr. for staten, og jeg må erklære mig enig med det ærede medlem hr. Rimstad, når han siger, det vil koste mindst det samme beløb for kommunerne.